

ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΕΟ 34

ΘΕΜΑ "ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ
ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ"

2020-2021

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ : Κουρνέτας Γιώργος

WWW.ECLASS4U.GR

T. 210-5711484

K- 6970-401981 & 6945-310630

grammateia.eclass4U@gmail.com

Περιεχόμενα

Μέρος Α.....	3
Ερώτηση Α1.α).....	3
Ερώτηση Α1.β).....	6
Ερώτηση Α2.....	9
Ερώτηση Α2.β.....	11
Ερώτηση Α2.γ.....	13
Μέρος Β.....	15
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	16

Μέρος Α

Ερωτήσεις που απαιτούν αναλυτικές απαντήσεις

Ερώτηση Α1.α)

Πριν εξηγήσουμε την έννοια της καμπύλης συνολικής ζήτησης θα πρέπει να έχουμε λάβει υπόψη την έννοια της **κλειστής οικονομίας**. Μία **κλειστή οικονομία** θεωρείται η οικονομία η οποία δεν έχει οικονομικές και εμπορικές συναλλαγές με άλλες οικονομίες. Άρα, στην κλειστή οικονομία η ζήτηση των αγαθών και των υπηρεσιών προέρχεται είτε από το κράτος, είτε από τα νοικοκυριά είτε από τις επιχειρήσεις και αφορά **αποκλειστικά εγχώρια αγαθά** και υπηρεσίες.

Η καμπύλη Συνολικής Ζήτησης AD (aggregate demand) γενικά περιγράφει τη ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος για κάθε γενικό επίπεδο τιμών. Για την ποσότητα του συνολικού προϊόντος χρησιμοποιούμε το πραγματικό ΑΕΠ, δηλαδή την ποσότητα των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται στην εγχώρια οικονομία, μετρημένη σε χρηματικές μονάδες, με τις τιμές από ένα συγκεκριμένο έτος βάσης. Στην περίπτωση μιας κλειστής οικονομίας δεν πραγματοποιούνται εισαγωγές και εξαγωγές, οπότε η οποιαδήποτε ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος θα προέρχεται από τα νοικοκυριά τις επιχειρήσεις και το κράτος (κυβέρνηση) της συγκεκριμένης οικονομίας που μελετάμε.

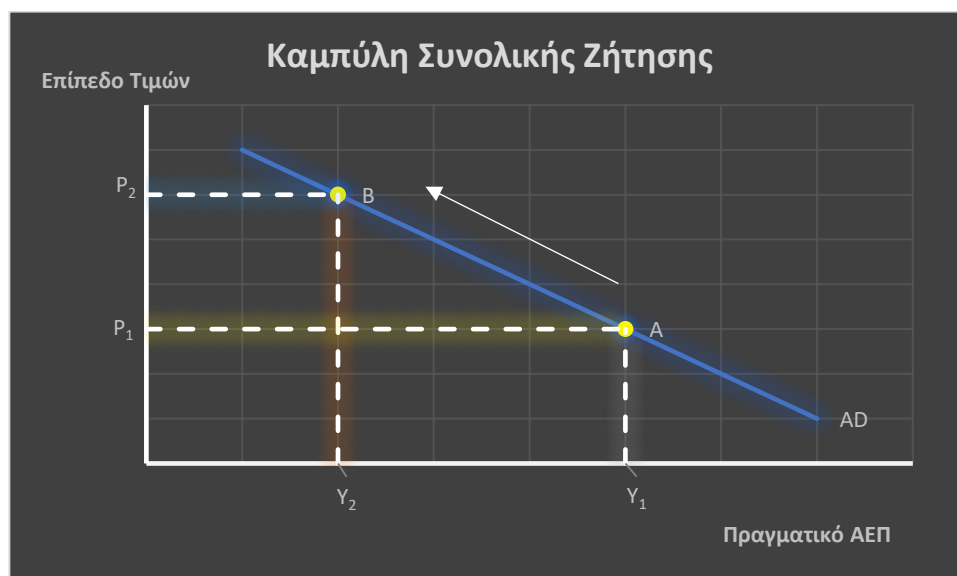
Η καμπύλη της συνολικής ζήτησης αποτελείται από μία ευθεία η οποία έχει αρνητική κλίση. Αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη μια αρνητικής συσχέτισης μεταξύ του επιπέδου τιμών και της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος. Η αρνητική συσχέτιση εκφράζεται ως εξής: κάθε αύξηση στο επίπεδο τιμών αντιστοιχεί σε μείωση της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος και κάθε μείωση στο επίπεδο τιμών σε αύξηση της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος.

Το φαινόμενο της αρνητικής συσχέτισης μεταξύ του επιπέδου τιμών και της ζήτησης συνολικού προϊόντος οφείλεται σε δύο παράγοντες που προκαλούνται από την αυξομείωση του επιπέδου τιμών: α) Το Αποτέλεσμα Πλούτου και β) Το Αποτέλεσμα Επιτοκίου (Krugman & Wells, Σελίδα 758).

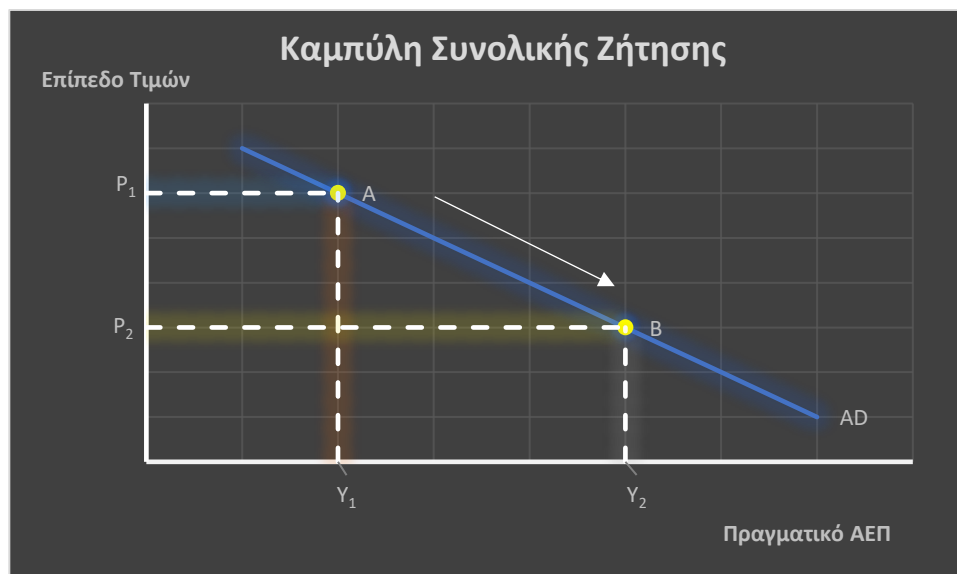
Το αποτέλεσμα του πλούτου: επιφέρει την αύξηση (ή τη μείωση) της αγοραστικής δύναμης πολλών περιουσιακών στοιχείων ως απόρροια της μείωσης (ή της αύξησης αντίστοιχα) του επιπέδου τιμών. Το αποτέλεσμα του πλούτου έχει άμεση επίδραση στη Καταναλωτική Δαπάνη C και αυτό με τη σειρά του έχει άμεση επίδραση στη ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος.

Το αποτέλεσμα του επιτοκίου: καλείται η επίδραση στην Καταναλωτική Δαπάνη C και στην Επενδυτική Δαπάνη I, από τη διακύμανση της αγοραστικής δύναμης της ποσότητας χρήματος που διακρατούν οι καταναλωτές εξαιτίας της διακύμανσης του επιπέδου τιμών.

Αρα, όταν υπάρχει αύξηση του επιπέδου τιμών θα μεταβαίνουμε από ένα σημείο της καμπύλης της συνολικής ζήτησης σε ένα άλλο σημείο πάνω στην ίδια καμπύλη συνολικής ζήτησης, η οποία θα αντιστοιχεί σε μικρότερη ποσότητα συνολικού προϊόντος και μεγαλύτερο επίπεδο τιμών (βλ. Γράφημα 1). Αντίστοιχα, όταν υπάρχει μείωση του επιπέδου τιμών θα μεταβαίνουμε από ένα σημείο πάνω στην καμπύλη συνολικής ζήτησης σε ένα άλλο σημείο πάνω στην ίδια καμπύλη που θα αντιστοιχεί σε μεγαλύτερη ποσότητα συνολικού προϊόντος και μικρότερο επίπεδο τιμών (βλ. Γράφημα 2).

Γράφημα 1: Αύξηση του επιπέδου τιμών, μετάβαση από το σημείο Α στο σημείο Β.

Γράφημα 2: Μείωση του επιπέδου τιμών, μετάβαση από το σημείο Α στο σημείο Β

Οι παράγοντες που μετατοπίζουν την καμπύλη ζήτησης είναι αρκετοί. Ωστόσο μπορούμε να ξεχωρίσουμε τους πιο σημαντικούς που είναι πέντε στο σύνολό τους: 1) Μεταβολές στις Προσδοκίες, 2) Μεταβολές στον Πλούτο, 3) Μέγεθος του Υπάρχοντος Αποθέματος Φυσικού Κεφαλαίου, 4) Δημοσιονομική Πολιτική και 5) Νομισματική Πολιτική (Krugman & Wells, Σελίδες 761-763).

1. Μεταβολές στις Προσδοκίες

Αναλυτικά αναφέρουμε ότι όταν οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές προσδοκούν/αναμένουν ευοίωνες εξελίξεις στην οικονομία τότε αυξάνεται η διάθεσή τους για καταναλωτική και επενδυτική δαπάνη αντίστοιχα με αποτέλεσμα να αυξάνεται η συνολική ζήτηση (μετατόπιση προς τα δεξιά) του συνολικού προϊόντος. Αντίστροφα, όταν οι προσδοκίες/προβλέψεις των καταναλωτών και των επιχειρήσεων για την πορεία της οικονομίας πέφτουν τότε μειώνεται η τάση τους προς κατανάλωση και επένδυση δημιουργώντας έτσι χαμηλότερη συνολική ζήτηση (μετατόπιση αριστερά) για το συνολικό προϊόν (Krugman & Wells, Σελίδα 761).

2. Μεταβολές στον Πλούτο

Πρόκειται για τις διακυμάνσεις στην αγοραστική δύναμη των περιουσιακών στοιχείων που προκύπτουν από διάφορους παράγοντες **εκτός** της μεταβολής του επιπέδου τιμών. Η αύξηση της αγοραστικής δύναμης των περιουσιακών στοιχείων αυξάνει την πραγματική αξία των συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων κάνοντας πιο ελκυστική την απόκτησή τους προκαλώντας αυξημένη συνολική ζήτηση (μετατόπιση δεξιά) μέσω της αύξησης της καταναλωτικής δαπάνης. Η μείωση της αγοραστικής δύναμης των περιουσιακών στοιχείων δημιουργεί το αντίθετο αποτέλεσμα μειώνοντας την καταναλωτική δαπάνη και ως εκ τούτου την συνολική ζήτηση (μετατόπιση αριστερά) (Krugman & Wells, Σελίδα 761).

Υποσημείωση! Στην περίπτωση που έχουμε μεταβολή στον πλούτο από την μεταβολή στο επίπεδο τιμών δεν έχουμε μετατόπιση της καμπύλης της συνολικής ζήτησης αλλά μετακίνηση από ένα σημείο της σε ένα άλλο.

3. Μέγεθος του Υπάρχοντος Αποθέματος Φυσικού Κεφαλαίου

Οι επιχειρήσεις προσπαθούν να διατηρούν το φυσικό τους κεφάλαιο σε τέτοια επίπεδα ώστε να εξασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία τους. Τα επίπεδα του φυσικού κεφαλαίου που διαθέτουν οι επιχειρήσεις επιδρούν στην διάθεσή τους προς επενδυτική δαπάνη αρνητικά, δηλαδή όταν οι επιχειρήσεις έχουν μικρό απόθεμα σε φυσικό κεφάλαιο, τείνουν να δαπανούν περισσότερο, ενώ συγκρατούν την διάθεση τους προς επενδυτικές δαπάνες όταν τα αποθέματά τους είναι υψηλά. Άρα, το μέγεθος του υπάρχοντος αποθέματος φυσικού κεφαλαίου συσχετίζεται αρνητικά με την συνολική ζήτηση (Krugman & Wells, Σελίδα 762).

4. Δημοσιονομική Πολιτική

Οι κυβερνήσεις μπορούν να επιδρούν στη συνολική ζήτηση, είτε με αυξομείωση των δημόσιων δαπανών, είτε με αυξομείωση της φορολογίας. Όπως γνωρίζουμε, η συνολική ζήτηση εμπεριέχει τις δημόσιες δαπάνες και συνεπώς όταν οι δημόσιες δαπάνες αυξάνονται, η καμπύλη της συνολικής ζήτησης μετατοπίζεται δεξιά, δηλαδή έχουμε αύξηση της συνολικής ζήτησης. Αντίθετα, όταν οι δημόσιες δαπάνες μειώνονται, η συνολική ζήτηση επίσης μειώνεται, μετατοπίζοντας την καμπύλη της συνολικής ζήτησης προς τα αριστερά (Krugman & Wells, Σελίδα 763).

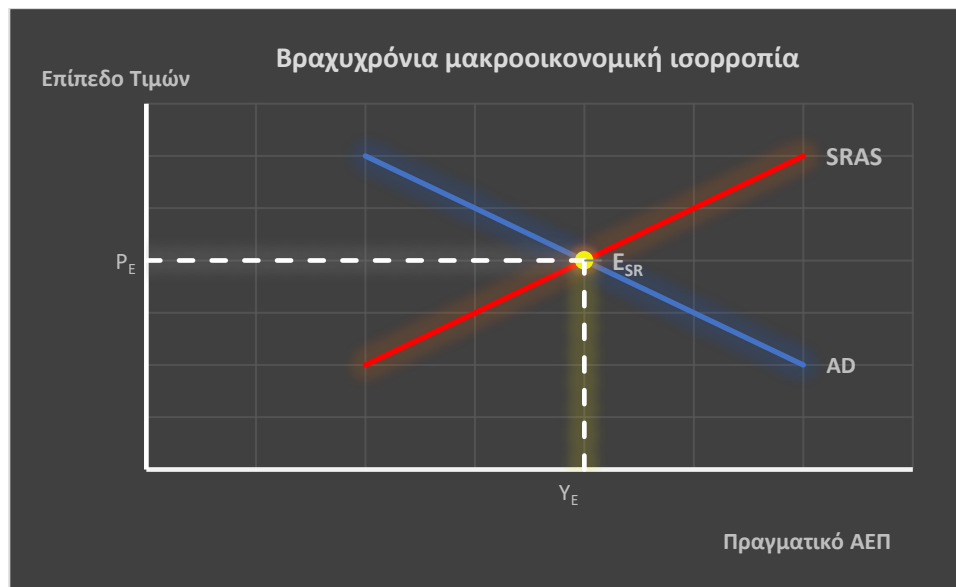
5. Νομισματική πολιτική

Γενικότερα, η αύξηση της προσφοράς χρήματος από τη κεντρική τράπεζα, επιφέρει αύξηση του χρήματος που διαθέτουν τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις και πτώση των επιτοκίων. Όταν μειώνονται τα επιτόκια δημιουργείται μεγαλύτερη πρόσβαση σε χρήμα και αυξάνεται η δυνατότητα καταναλωτικής και επενδυτικής δαπάνης. Επομένως, σε αυτήν την περίπτωση έχουμε αύξηση της ζήτησης και μετατόπισης της καμπύλης συνολικής ζήτησης προς τα δεξιά. Στον αντίποδα, όταν μειώνεται η προσφορά χρήματος από την κεντρική τράπεζα δημιουργείται έλλειψη χρήματος στην αγορά με αποτέλεσμα να αυξάνονται τα επιτόκια. Η αύξηση των επιτοκίων δημιουργεί μείωση της διάθεσης των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων προς καταναλωτική και επενδυτική δαπάνη αντίστοιχα οπότε έχουμε μείωση της συνολικής ζήτησης (Krugman & Wells, Σελίδα 763).

Ερώτηση A1.β)

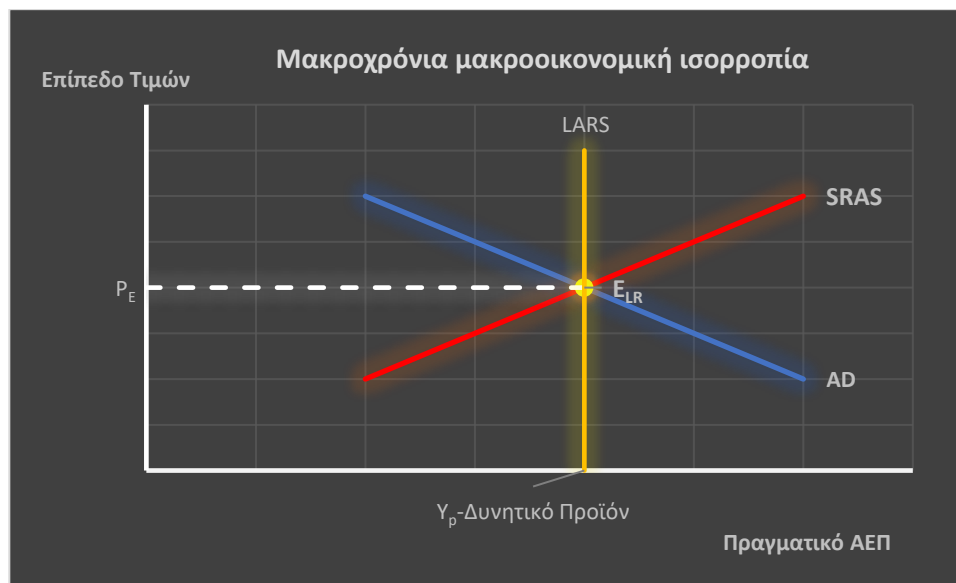
Για να απαντήσουμε σε αυτό το ερώτημα θα πρέπει να έχουμε αποσαφηνίσει την έννοια της μακροχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας καθώς και την έννοια της βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας από την οποία η πρώτη εξαρτάται.

Βραχυχρόνια μακροοικονομική ισορροπία: είναι το σημείο όπου η προσφερόμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος (από τη βραχυχρόνια πλευρά) είναι ίση με τη ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος (Krugman & Wells, Σελίδες 778-779). Διαγραμματικά η συγκεκριμένη ισορροπία απεικονίζεται στο σημείο τομής της βραχυχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς SRAS και της καμπύλης συνολικής ζήτησης AD (βλ. Γράφημα 3).

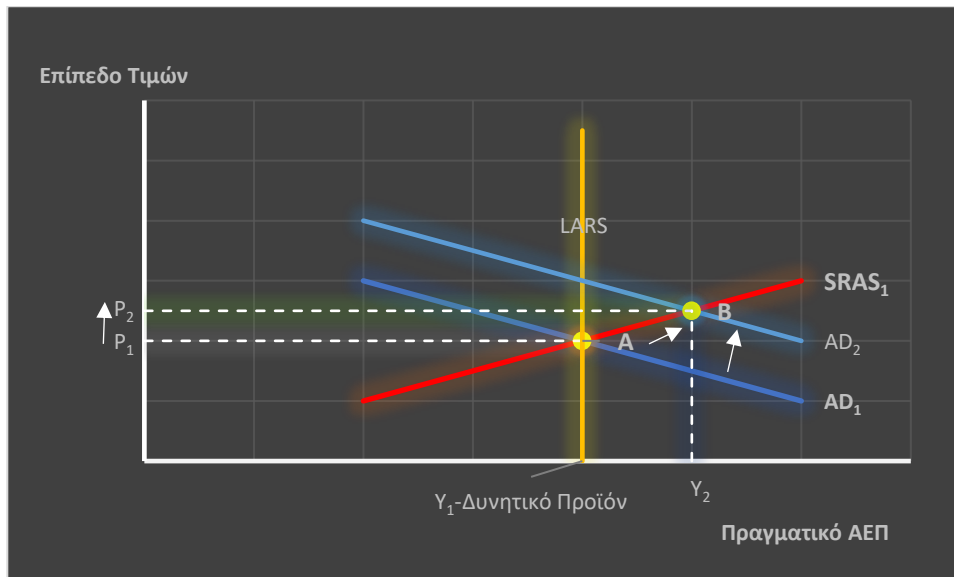
Γράφημα 3: Διαγραμματική απεικόνιση της βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας

Μακροχρόνια μακροοικονομική ισορροπία: έχουμε σε ένα σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας στο οποίο διέρχεται επιπλέον η μακροχρόνια καμπύλη συνολικής προσφοράς LRAS (Krugman & Wells, Σελίδα 782). Διαγραμματικά απεικονίζεται ως σημείο τομής τριών καμπυλών, της καμπύλης συνολικής ζήτησης AD, της βραχυχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς SRAS και της μακροχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς LRAS (βλ. Γράφημα 4).

Γράφημα 4: Μακροχρόνια μακροοικονομική ισορροπία

Από την εκφώνηση γνωρίζουμε ότι θα έχουμε μια θετική διαταραχή της ζήτησης εξαιτίας της αύξησης της προσφοράς χρήματος από την Κεντρική Τράπεζα. Η συγκεκριμένη διαταραχή θα μας οδηγήσει σε μία παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης της συνολικής ζήτησης προς τα πάνω και δεξιά αφού θα έχουμε αύξηση της συνολικής ζήτησης (και όχι αύξηση της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος). Επιπλέον, με την νέα μετατόπιση της καμπύλης συνολικής ζήτησης θα έχουμε μετατόπιση σε ένα νέο σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας. Έτσι από το αρχικό σημείο μακροχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας Α θα οδηγηθούμε στο σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής θεωρίας Β (βλ. Γράφημα 5).

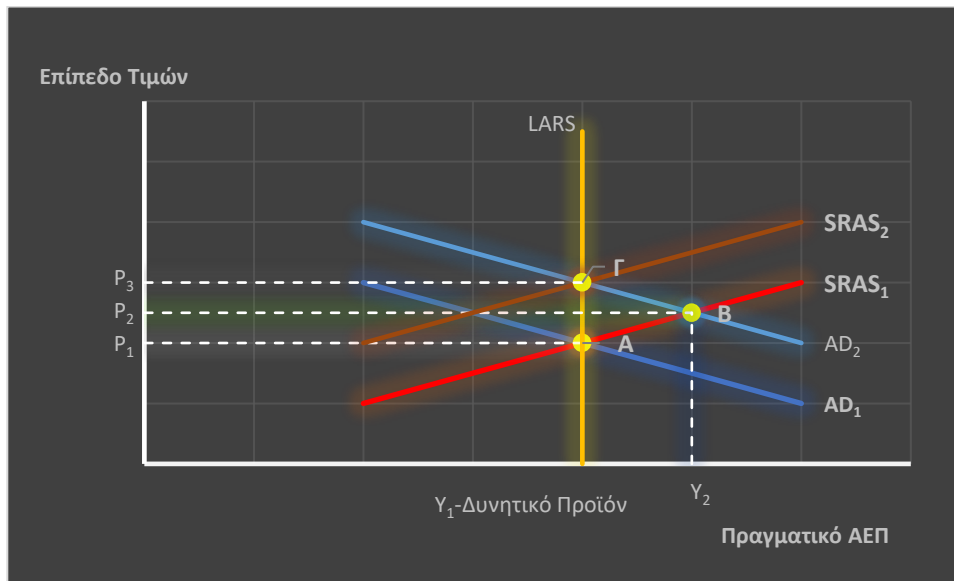

Γράφημα 5: Θετική διαταραχή της ζήτησης από την αύξηση της προσφοράς χρήματος

Όπως βλέπουμε από το Γράφημα 5, η αύξηση της προσφοράς χρήματος από τη βραχυχρόνια σκοπιά θα μας οδηγήσει στο σημείο Β όπου θα έχουμε αμετάβλητους τους ονομαστικούς μισθούς (λόγω βραχυχρόνιας σκοπιάς). Επιπλέον, η αυξημένη προσφορά χρήματος θα μειώσει τα επιτόκια με αποτέλεσμα να έχουμε άνοδο της καταναλωτικής και της επενδυτικής δαπάνης και μοιραία θα οδηγηθούμε από το εισόδημα (επίπεδο πραγματικού ΑΕΠ) Y_1 – Δυνητικό Προϊόν σε ένα νέο εισόδημα Y_2 μεγαλύτερο από το Y_1 . Η συγκεκριμένη αύξηση πέραν των υπολοίπων θα περιορίσει σημαντικά την ανεργία αφού οι επιχειρήσεις στην προσπάθειά τους να παράγουν περισσότερο θα αναζητήσουν περισσότερο ανθρώπινο δυναμικό. Η αύξηση του συνολικού προϊόντος πέραν του Δυνητικού προϊόντος ονομάζεται πληθωριστικό κενό και στην ουσία αναφέρεται στην περίπτωση όταν για σύντομο χρονικό διάστημα μια οικονομία εμφανίζεται να παράγει πάνω από τις πραγματικές δυνατότητες σε φυσιολογικές συνθήκες (πάνω από το δυνητικό προϊόν).

Παράλληλα θα έχουμε αύξηση του επιπέδου τιμών λόγω της αυξημένης ζήτησης όπως φαίνεται από το Γράφημα 5 στο οποίο μεταβαίνουμε από το σημείο Α της $SRAS_1$ στο σημείο Β πάνω επίσης στην $SRAS_1$.

Σε επόμενο στάδιο και παρατηρώντας την οικονομία από την μακροχρόνια πλέον σκοπιά, οι μειωμένη ανεργία καθώς και η πτώση του πραγματικού μισθού λόγω της αύξησης του επιπέδου τιμών, θα οδηγήσουν στην αύξηση των ονομαστικών μισθών. Η συγκεκριμένη αύξηση των ονομαστικών μισθών θα καταστήσει λιγότερο ελκυστική την προσφορά των παραγωγών καθώς θα αυξηθεί το κόστος παραγωγής και θα οδηγηθούμε στη μείωση της βραχυχρόνιας συνολικής προσφοράς έχοντας την αντίστοιχη παράλληλη μετατόπιση της βραχυχρόνιας προσφοράς SARS προς τα αριστερά (βλ. Γράφημα 6).

Γράφημα 6: Μετατόπιση προς τα αριστερά της βραχυχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς SARS₁.

Με την τάση που έχει η οικονομία για αυτοδιόρθωση στην μακροχρόνια σκοπιά, η παράλληλη μετατόπιση της βραχυχρόνιας καμπύλης συνολικής προσφοράς θα γίνει μέχρι να γυρίσουμε σε σημείο μακροχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας, όπου το επίπεδο παραγωγής θα είναι πάλι στα επίπεδα του δυνητικού επιπέδου (Krugman & Wells, Σελίδα 785). Στο Γράφημα 6, το σημείο αυτό θα είναι στο σημείο Γ, όπου θα έχουμε αυξημένο επίπεδο τιμών P_3 και δυνητικό προϊόν παραγωγής. Το αποτέλεσμα που είχε η θετική διαταραχή της ζήτησης ήταν να αυξήσουμε τα επίπεδα παραγωγής μόνο σε βραχυχρόνια σκοπιά και μετά να επανέλθουμε στα ίδια επίπεδα παραγωγής με αυξημένο ωστόσο το επίπεδο τιμών.

Ερώτηση A2

α. Η εκφώνηση του συγκεκριμένου ερωτήματος μας ζητά το επίπεδο του πραγματικού ΑΕΠ ή διαφορετικά το επίπεδο του συνολικού εισοδήματος Y_1^* για το οποίο έχουμε βραχυχρόνια ισορροπία. Για να έχουμε βραχυχρόνια ισορροπία σε μία κλειστή οικονομία (χωρίς εισαγωγές και εξαγωγές) θα πρέπει το επίπεδο του συνολικού εισοδήματος να είναι ίσο με το επίπεδο της σχεδιαζόμενης συνολικής δαπάνης (Krugman & Wells, Σελίδα 742).

Η σχεδιαζόμενη συνολική δαπάνη υπολογίζεται ως το άθροισμα της καταναλωτικής δαπάνης C και της σχεδιασμένης επενδυτικής δαπάνης.

Άρα, θα πρέπει να βρούμε το Y για το οποίο ισχύει:

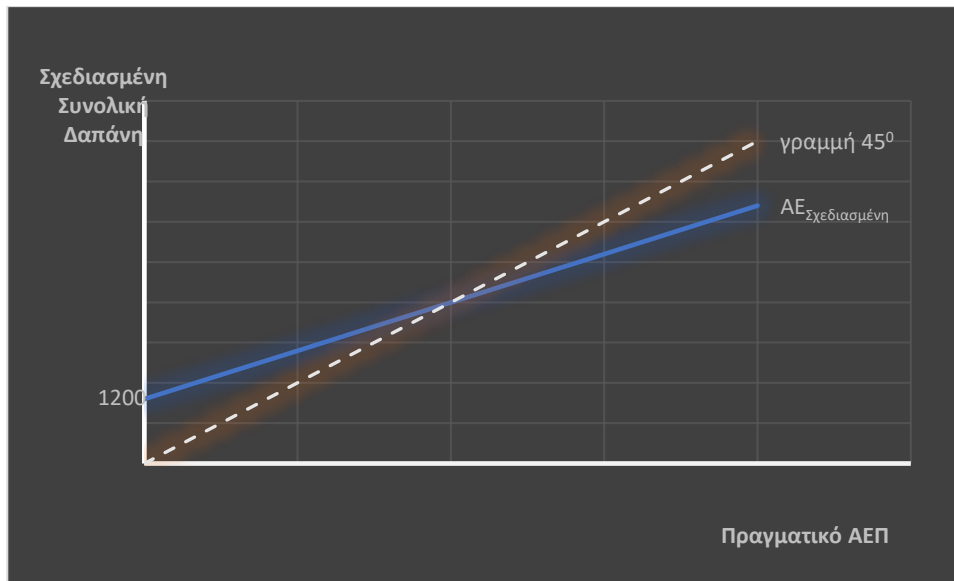
$$\begin{aligned} Y = C + I + G &\leftrightarrow Y = 200 + 0.8Y^d + 500 + 500 \leftrightarrow Y = 200 + 0.8 * (Y - T) + 500 + 500 \\ &\leftrightarrow Y = 200 + 0.8 * Y - 0.8 * 500 + 500 + 500 \leftrightarrow Y - 0.8 * Y = 800 \leftrightarrow 0.2 * Y \\ &= 800 \leftrightarrow Y = 4000. \end{aligned}$$

Άρα, από τους άνωθεν υπολογισμούς έχουμε ότι το $Y_1^* = 4000$. Συγκρίνοντας το Y_1^* με το Δυνητικό Προϊόν (το προϊόν που προκύπτει από την πλήρη απασχόληση, Y_p) έχουμε $Y_1^* - Y = 4000 - 6000 = -2000$. Άρα, στην προκειμένη περίπτωση η οικονομία αντιμετωπίζει υφεσιακό κενό.

Για τον υπολογισμό του πολλαπλασιαστή δημοσίων δαπανών θα πρέπει να επιλέξουμε τον τύπο εκείνο ο οποίος χρησιμοποιείται στην περίπτωση που έχουμε σταθερές τιμές. Ο ενδεδειγμένος τύπος είναι αυτός που συμπεριλαμβάνει την οριακή ροπή προς κατανάλωση MPC (Krugman & Wells, Σελίδα 725). Συγκεκριμένα, θα χρησιμοποιήσουμε τον εξής τύπο: Πολλαπλασιαστής = $\frac{1}{1-MPC}$ (1). Για να υπολογίσουμε τον πολλαπλασιαστή θα πρέπει να βρούμε την οριακή ροπή προς κατανάλωση η οποία καταγράφεται ως συντελεστής του Διαθέσιμου Εισοδήματος μέσα στην Συνάρτηση Κατανάλωσης. Από τα δεδομένα της εκφώνησης έχουμε ότι ο συντελεστής του διαθέσιμου εισοδήματος Y^d , στην συνάρτηση κατανάλωσης $C = 200 + 0.8 * Y^d$ είναι το 0.8. Άρα, η οριακή ροπή προς κατανάλωση $MPC = 0.8$ και τώρα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τον τύπο (1) για να υπολογίσουμε τον πολλαπλασιαστή.

$$\text{Πολλαπλασιαστής} = \frac{1}{1-0.8} = 5.$$

Όσον αφορά το σχετικό διάγραμμα που μας ζητάει η εκφώνηση, θα κατασκευάσουμε αντίστοιχα το γράφημα 62.2 στην Σελίδα 742 του βιβλίου των Krugman & Wells.

Γράφημα 7

Η συνάρτηση της ευθείας της Σχεδιασμένης συνολική δαπάνης θα έχει τύπο $Y = 1200 + 0.8 * X$, όπου X θα περιγράφει το συνολικό εισόδημα. Ο συγκεκριμένος τύπος προέκυψε από το γεγονός ότι η κλίση της συγκεκριμένης ευθείας θα είναι ίση με την οριακή ροπή προς κατανάλωση ίση με 0.8 και θα τέμνει το κάθετο άξονα στο σημείο $A + I_{\text{σχεδιασμένη}} + G$, όπου A είναι η συνολική αυτόνομη καταναλωτική δαπάνη που εντοπίζεται ως η σταθερά της συνάρτησης κατανάλωσης ($C = 200 + 0.8 * Y^d$) και $I_{\text{σχεδιασμένη}}$ είναι η σχεδιασμένη επενδυτική δαπάνη (ίση με 500 από την εκφώνηση) και G είναι κρατική δαπάνη (ίση με 500 από την εκφώνηση).

Ερώτηση Α2.β

Η συνάρτηση συνολικής ζήτησης θα πρέπει να περιγράφει τη σχέση μεταξύ του γενικού επιπέδου τιμών και της ζητούμενης ποσότητας συνολικού προϊόντος από τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις και το κράτος αλλά όχι από τον υπόλοιπο κόσμο, γιατί στο συγκεκριμένο ερώτημα έχουμε να κάνουμε με κλειστή οικονομία (Krugman & Wells, Σελίδα 756). Πιο αναλυτικά, από τη συνάρτηση της συνολικής ζήτησης αναμένουμε ζευγάρια τιμών του πραγματικού ΑΕΠ και του γενικού επιπέδου τιμών, γνωρίζοντας ότι κάθε διαφορετικό επίπεδο τιμών αντιστοιχείται με διαφορετική ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος και η διαφορετική ζητούμενη ποσότητα συνολικού προϊόντος αντιστοιχείται με διαφορετικό επίπεδο πραγματικού ΑΕΠ. Για αυτό το λόγο, θα χρησιμοποιήσουμε τον τύπο $ΑΕΠ = C + I + G$.

Εφαρμόζοντας τον παραπάνω τύπο στα δεδομένα της εκφώνησης θα έχουμε:

$$Y = C + I + G \Leftrightarrow Y = \frac{200}{P} + 0.8 * Y^d + 500 + 500 \Leftrightarrow Y = \frac{200}{P} + 0.8 * (Y - T) + 1000 \Leftrightarrow Y = \frac{200}{P} + 0.8 * Y - 0.8 * 500 + 1000 \Leftrightarrow Y - 0.8 * Y = \frac{200}{P} - 400 + 1000 \Leftrightarrow Y = \frac{1000}{P} + 3000.$$

Όπως αναφέραμε και στην Ερώτηση 1, έχουμε βραχυχρόνια μακροοικονομική ισορροπία στο σημείο τομής της βραχυχρόνιας καμπύλης προσφοράς SRAS και της καμπύλης συνολικής ζήτησης AD. Αλγεβρικά το σημείο αυτό το υπολογίζουμε από την επίλυση ενός συστήματος 2 εξισώσεων με 2 αγνώστους.

Αναλυτικότερα, έχουμε:

$$Y = \frac{1000}{P} + 3000 \Leftrightarrow 5000 - \frac{500}{P} = \frac{1000}{P} + 3000 \Leftrightarrow 2000 = \frac{1500}{P} \Leftrightarrow Y = 5000 - \frac{500}{P} \Leftrightarrow Y = 5000 - \frac{500}{P} \Leftrightarrow Y = 5000 - \frac{500}{P}$$

$$P = \frac{1500}{2000} \Leftrightarrow P = 0.75 \Leftrightarrow P = 0.75$$

$$Y = 5000 - \frac{500}{P} \Leftrightarrow Y = 5000 - \frac{500}{0.75} \Leftrightarrow Y = 4333.3$$

Επομένως, το σημείο ισορροπίας στη βραχυχρόνια ισορροπία θα έχει επίπεδο τιμών 0.75 και συνολικό εισόδημα ή πραγματικό ΑΕΠ ίσο με 4333.3 χρηματικές μονάδες. Στο σημείο της βραχυχρόνιας ισορροπίας παρατηρούμε ότι το επίπεδο του πραγματικού ΑΕΠ είναι μικρότερο από το δυνητικό προϊόν (το επίπεδο προϊόντος πλήρους απασχόλησης, Y_p) που μας δίνει η εκφώνηση. Επομένως, μπορούμε να πούμε ότι η οικονομία του συγκεκριμένου ερωτήματος έρχεται αντιμέτωπη με το υφεσιακό κενό.

Όσον αφορά το σχετικό διάγραμμα που μας ζητάει η εκφώνηση να σχεδιάσουμε, θα πρέπει να σχεδιάσουμε την καμπύλη συνολικής ζήτησης AD και τη βραχυχρόνια καμπύλη συνολικής προσφοράς SRAS, έτσι ώστε να τέμνονται στο σημείο ισορροπίας που υπολογίσαμε και επιπλέον θα πρέπει να σχεδιάσουμε τη καμπύλη μακροχρόνιας συνολικής προσφοράς LRAS κάθετη στον οριζόντιο άξονα. Η καμπύλη LRAS θα τέμνει τον οριζόντιο άξονα δεξιότερα από το επίπεδο του πραγματικού ΑΕΠ στο σημείο ισορροπίας (βλ. Γράφημα 8).

Γράφημα 8

Ερώτηση A2.γ

Οι δημόσιες δαπάνες σχετίζονται θετικά με τη συνολική ζήτηση και αυτό γιατί όταν αυξάνονται οι δημόσιες δαπάνες αυξάνεται η συνολική ζήτηση που περιέχει ως συνιστώσα της, τις δημόσιες δαπάνες ($Y = C + I + G$). Επομένως, θα έχουμε μία μετατόπιση της καμπύλης της συνολικής ζήτησης που θα μας οδηγήσει σε ένα νέο σημείο ισορροπίας που θα είναι βραχυχρόνια μακροοικονομική ισορροπία (Krugman & Wells, Σελίδες 762-763). Συγκεκριμένα, θα έχουμε:

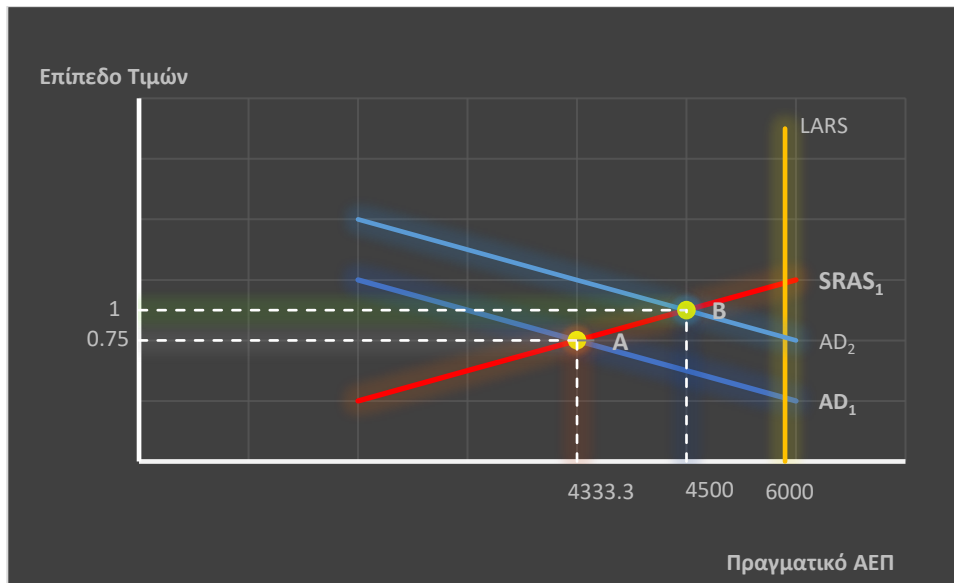
$$Y = C + I + G_{\text{νέο}} \Leftrightarrow Y = \frac{200}{P} + 0.8 * (Y - 500) + 500 + (500 + 100) \Leftrightarrow 0.2 * Y = \frac{200}{P} - 400 + 1100 \Leftrightarrow Y = \frac{1000}{P} + 3500.$$

Θα δουλέψουμε, όπως δουλέψαμε στο προηγούμενο ερώτημα για να υπολογίσουμε το σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας με νέα όμως συνάρτηση συνολικής ζήτησης.

$$Y = \frac{1000}{P} + 3500 \Leftrightarrow 5000 - \frac{500}{P} = \frac{1000}{P} + 3500 \Leftrightarrow 1500 = \frac{1500}{P} \Leftrightarrow \frac{P = 1500}{1500} \Leftrightarrow \frac{P = 1}{1} \Leftrightarrow Y = 5000 - \frac{500}{1} \Leftrightarrow Y = 4500.$$

Επομένως, το νέο σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας θα έχει επίπεδο πραγματικού ΑΕΠ 4500 και επίπεδο τιμών 1.

Το Γράφημα 9, παρουσιάζει τη μετατόπιση της καμπύλης συνολικής ζήτησης και τη νέα βραχυχρόνια μακροοικονομική ισορροπία.

Γράφημα 9: Μετατόπιση της καμπύλης συνολικής Ζήτησης και νέα βραχυχρόνια μακροοικονομική ισορροπία

Ο πολλαπλασιαστής των δημόσιων δαπανών, μπορεί να βρεθεί από τον τύπο $\text{Πολλαπλασιαστής} = \frac{\Delta Y}{\Delta AAS}$, όπου $\Delta Y = Y_{\text{τελικό}} - Y_{\text{αρχικό}}$ ($Y_{\text{τελικό}}$ είναι το νέο επίπεδο πραγματικού ΑΕΠ που οδηγήθηκε η οικονομία έπειτα από την αύξηση των δημοσίων δαπανών, $Y_{\text{αρχικό}}$ είναι το επίπεδο πραγματικού ΑΕΠ πριν την αύξηση των δημοσίων δαπανών στο σχετικό σημείο ισορροπίας) και ΔAAS είναι η αυτόνομη μεταβολή που προκάλεσε τη μεταβολή στη συνολική δαπάνη (Krugman & Wells, Σελίδα 724).

Από την δεδομένα που προέκυψαν γνωρίζουμε ότι $\Delta Y = 4500 - 4333.3 = 166.7$ και $\Delta AAS = 100$ επειδή τόση ήταν η μεταβολή των δημοσίων δαπανών.

Επομένως, έχουμε $\text{Πολλαπλασιαστής} = \frac{166.7}{100} = 1.667$.

Παρατηρούμε ότι ο πολλαπλασιαστής στην οικονομία που μελετάμε είναι μικρότερος από τον πολλαπλασιαστή της οικονομίας του ερωτήματος α). Το γεγονός αυτό είναι αναμενόμενο διότι οι επιδράσεις στο πραγματικό ΑΕΠ από τη μεταβολή των δημοσίων δαπανών και της συνολικής ζήτησης μετριάζεται στην περίπτωση της οικονομίας όπου οι τιμές είναι μεταβαλλόμενες. Συγκεκριμένα, στο ερώτημα γ) η αύξηση των δημοσίων δαπανών θα πυροδοτήσει την αύξηση του επιπέδου τιμών που με την σειρά της, θα περιορίσει σε ένα βαθμό την αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ. Αντίθετα, στο ερώτημα α) όπου οι τιμές παραμένουν σταθερές δεν θα παρατηρήσουμε αύξηση των τιμών και επομένως η αύξηση του επιπέδου του πραγματικού ΑΕΠ θα γίνει χωρίς τους αντίστοιχους περιορισμούς του ερωτήματος γ).

Μέρος Β

Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών

- B1) **A**
- B2) **B**
- B3) **D**
- B4) **B**
- B5) **D**
- B6) **D**
- B7) **C**
- B8) **C**
- B9) **A**
- B10) **D**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Paul Krugman – Robin Wells, Οικονομική σε Διδακτικές Ενότητες, Gutenberg 2018